

Despre Natura 2000

Pentru conservarea patrimoniului său natural, Uniunea Europeană promovează ca instrument principal dezvoltarea unei Rețele de arii de conservare a naturii care să acopere țările membre UE, dar să aibă în vedere și țările candidate.

Rețeaua Ecologică Europeană Natura 2000 este formată din: **Arii Speciale de Conservare** (Special Areas of Conservation) - constituite conform **Directivei Habitate** (Directiva 92/43 din 1992 privind Conservarea Habitadelor Naturale și a Faunei și Florei Sălbatice) și **Arii de Protecție Specială Avifaunistică** (Special Protected Areas) – constituite conform **Directivei Păsări** (Directiva 79/409 din 1979 referitoare la conservarea păsărilor sălbatice), ce are scopul să mențină într-o **stare de conservare favorabilă** o selecție a celor mai importante **tipuri de habitate** (enumerare în **Anexa I a Directivei Habitate**) și **specii** ale Europei (enumerare în **Anexa II a Directivei Habitate și în Anexa I a Directivei Păsări**).

Țările Membre UE au propus aproximativ 18% din suprafața Uniunii Europene ca situri Natura 2000.

Declararea unui sit Natura 2000 nu înseamnă izolarea acestuia. Se ține cont de interesele economice, culturale și sociale din zona vizată, fiind permise activități economice care sunt în spiritul dezvoltării durabile și nu afectează starea de conservare favorabilă a sitului respectiv.

Implementarea Rețelei Natura 2000 în România este o condiție a integrării țării noastre în UE.

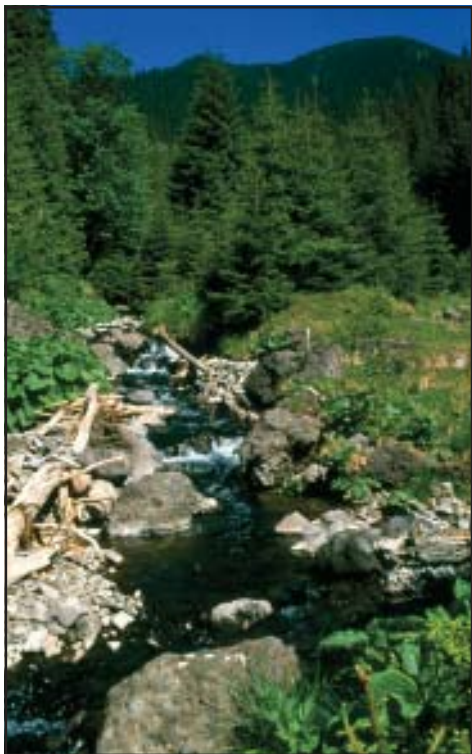
Directivele Habitate și Păsări sunt adoptate prin Legea nr. 462/ 2001 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.

Transpunerea completă a Directivelor se face prin implementarea Rețelei Natura 2000 în România în următoarele etape:

- **într-o singură etapă**, pentru **Ariile de Protecție Specială Avifaunistică** constituite conform Directivei Păsări, prin declararea lor la nivel național și comunicarea listei cu situri la Comisia Europeană (2007)
- **în trei etape**, pentru **Ariile Speciale de Conservare** constituite conform Directivei Habitate prin:
 1. Elaboarea listei potențialelor Situri de Importanță Comunitară (pSCIs – potential Sites of Community Importance) și înaintarea acestora Comisiei Europene – 2007.
 2. Selectarea listei cu Siturile de Importanță Comunitară prin negocierea acestora în cadrul unor Seminarii biogeografice (ce au loc pentru fiecare regiune biogeografică în parte) la care participă reprezentanți ai Comisiei Europene, ai Guvernelor țărilor implicate și ai ONG-urilor – 2009, 2010.
 3. Siturile de Importanță Comunitară devin Arii Speciale de Conservare, creându-se Rețeaua Natura 2000.

Necesitatea existenței unei Coaliții a ONG-urilor în sprijinul implementării Rețelei Natura 2000 în România

Din experiența celor 25 de State Membre ale UE care sunt într-o fază mai înaintată a dezvoltării Rețelei NATURA 2000, reies următoarele concluzii referitoare la rolul ONG-urilor (conform rapoartelor elaborate de WWF - Fondul Mondial pentru Natură):

- lipsa informării și explicării la nivel local și național referitor la implicațiile dezvoltării Rețelei NATURA 2000 au provocat opoziție și teamă care au condus la blocaje și întârzieri, deoarece guvernele au subestimat implicarea ONG-urilor încă din faza timpurie a procesului de selecție a siturilor;
- în multe dintre țări informațiile științifice necesare au fost puse la dispoziție de către ONG-uri. Datele științifice referitoare la păsări au fost elaborate în majoritatea cazurilor de către ONG-uri filiale ale BirdLife International;
- în multe cazuri activitățile de conștientizare a publicului și cele de facilitare a participării altor grupuri de interes au fost realizate de către ONG-uri;
- se recomandă că autoritățile naționale trebuie să lucreze în parteneriat cu ONG-urile pentru identificarea siturilor NATURA 2000 și implementarea activităților subsecvente.

De asemenea toate Statele Membre și candidate la UE (între care România) au adoptat în Iunie 2002 "Declarația El Teide - NATURA 2000: Un parteneriat pentru natură" în cadrul căreia statele semnatare își asumă obligația de a dezvolta partene-

riate ce presupun participarea tuturor factorilor interesați referitor la dezvoltarea Rețelei NATURA 2000.

Este foarte clar că ONG-urile de conservarea naturii din România trebuie să joace un rol activ în această perioadă critică de până în 2007 (data preconizată de aderare a României la UE) când țara noastră trebuie să pregătească lista națională a potențialelor Situri de Importanță Comunitară (pSCIs - potential Sites of Community Importance) ce trebuie înaintată Uniunii Europene la data aderării.

Având în vedere că este o problemă la nivel național, rezolvarea poate veni doar prin activitatea coordonată a mai multor ONG-uri răspândite la nivel național.

Concluzionând, putem spune că ONG-urile pot juca un rol important atât în cadrul procesului de identificare și desemnarea a siturilor cât și în activitățile de informare - conștientizare - participare publică legate de dezvoltarea rețelei NATURA 2000.

Dar pentru a-și pune mai bine în valoare potențialul, este necesar ca acestea să-și coordoneze mai bine activitățile în cadrul unei structuri de tip Coaliție.

Funcționarea unei Coaliții a ONG-urilor care să sprijine implementarea Rețelei Natura 2000 în România va crește puterea de a influența procesul (mai multe informații, mai multe voci ce se fac auzite împreună), va crește capacitatea de acțiune, va armoniza complementaritățile ONG-urilor și va evita duplicarea eforturilor.

Despre Coaliția ONG Natura 2000 România

ONG-urile active în domeniul conservării naturii, interesate să sprijine implementarea Rețelei Natura 2000 în România s-au reunit din 2003 în cadrul **Coaliției ONG Natura 2000 România**.

ONG-urile membre (lista actualizată la www.natura2000.ro/coalițiaONG) au elaborat principiile de colaborare în cadrul Coaliției :

- **Dorință și capacitate** de a participa în mod activ la planificarea și implementarea acțiunilor
- Să lucreze cu ceilalți membrii într-o **relație de parteneriat** bazat pe încredere în buna intenție a fiecărui partener
- Să aplice **principiul transparenței** în toate activitățile și proiectele derulate în cadrul Coaliției
- Să **comunique** deschis și în mod regulat cu membrii Coaliției
- Eventualele **divergențe de opinii** legate de orice activitate din cadrul Coaliției să fie supuse dezbatelor în cadrul Coaliției și să se caute în **mod constructiv soluții** pentru a se asigura colaborare eficientă
- Să nu prejudicieze în nici un fel **imaginea Coaliției** sau a membrilor ei
- Organizațiile care aderă să nu aibă caracter politic sau activități politice

De asemenea, a fost elaborat Regulamentul de Organizare și Funcționare al Coaliției care poate fi consultat la www.natura2000.ro/coalitiaONG.

Coaliția ONG Natura 2000 România – viziunea, misiunea și obiectivele

Viziune:

Prin implementarea cu succes a Rețelei Natura 2000 pe o suprafață conformă cu valoarea biodiversității din România vor fi asigurate premisele dezvoltării durabile bazată pe resursele și serviciile capitalului natural al țării noastre.

Misiune:

Să contribuie la implementarea efectivă, completă și la timp a Rețelei Natura 2000 în România și la sprijinirea acțiunilor de conservare din toate ariile naturale protejate și a speciilor din afara ariilor naturale protejate.

Obiective:

- Lista completă a siturilor Natura 2000 din Romania, cu includerea tuturor speciilor și zonelor relevante
- Condiții favorabile pentru implementarea Natura 2000 în România (inclusiv suficientă capacitate de finanțare, administrare și protecție a siturilor desemnate, informarea și sprijinul părților interesate, atât la nivel local cât și național)
- Menținerea ariilor naturale protejate existente, gospodărirea lor eficientă și menținerea biodiversității în afara ariilor naturale protejate.

Organizarea Coaliției ONG Natura 2000 România

Coaliția funcționează pe baza următoarelor structuri:

- Adunarea Generală – formată din totalitatea ONG-urilor membre, este organul superior de conducere al Coaliției

- Consiliul Reprezentativ al Coaliției - format din 7 membri reprezentanți a 7 ONG-uri membre, asigură operativitatea în luarea deciziilor conform mandatului oferit de Adunarea Generală

- Secretariatul – asigurat de unul dintre ONG-urile membre, are rol în facilitarea comunicării ONG-urilor membre și în realizarea unor activități curente necesare funcționării Coaliției

Pentru o eficiență mai mare a activităților Coaliției, în cadrul acesteia s-au organizat **grupuri de lucru** pe domenii de specialitate, în care au fost cooptați specialiști din organizațiile membre sau care colaborează cu organizațiile membre.

Grupurile de lucru sunt:

Păsări – coordonat de către Societatea Ornitologică Română și Asociația Grupul Milvus

Insecte – coordonat de către Societatea Lepidopterologică

Pești, nevertebrate acvatice și gastropode – coordonat de către Ecotur Sibiu

Lilieci - coordonat de către Asociația pentru Protecția Liliiecilor din România

Herpetofauna - coordonat de către Societatea Herpetologică Română

Mamifere – coordonat de către Fundația Carpați

Floră – coordonat de către Ecotur Sibiu

Comunicare/conștientizare – coordonat de către WWF DCP

Arii de acțiune ale Coaliției ONG Natura 2000 România

Activitățile ce vor fi întreprinse de ONG-urile membre ale Coaliției vizează următoarele arii de acțiune:

- Amendarea Anexelor cu specii și habitate ale Directivei Habitare (realizarea de propuneri pe formularul standard; obținerea avizului Academiei Române – CMN; depunerea formularelor la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor ; depunerea formularelor la Comisia Europeană)
- Amendarea legislației (propunerea de amendamente la anexele Legii 462/2001)
- Realizarea listei cu potențialele Situri de Importanță Comunitară a ONG-urilor - Shadow list (întâlniri ale Grupurilor de Lucru de specialitate pentru colaționarea datelor existente; realizarea unei baze de date interactive on line pentru introducerea datelor; pregătirea hărților de lucru 1:50.000; identificarea zonelor prioritare cu hărți GIS (Geographic Information System) atașate; identificarea planurilor de investiții majore; definitivarea listei pSCI a ONG-urilor/ Shadow list)
- Comunicare/ conștientizarea publicului referitor la implementarea Rețelei Natura 2000 în România (Elaborarea unei Strategii de Conștientizare a Publicului și Plan de Acțiune privind Natura 2000; implementarea unor activități pilot care să impulsioneze activitățile de comunicare/ conștientizare; suport pentru implementarea Strategiei de Conștientizare)
- Cooperarea inter-sectorială cu Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor și alte instituții implicate prioritar atât la realizarea listei pSCI cât și la alte aspecte privind Natura 2000
- Colectarea de fonduri/ elaborarea și depunerea de proiecte pentru activități ale membrilor Coaliției
- Dezvoltarea capacității membrilor Coaliției prin instruirea acestora în domenii relevante pentru implementarea Rețelei Natura 2000 în România
- Asigurarea suportului organizatoric necesar și facilitarea comunicării între membrii Coaliției cu scopul funcționării eficiente a Coaliției

Apel la parteneriat pentru implementarea Rețelei Natura 2000 în România

Este foarte clar că valoarea biodiversității în țările din estul Europei și în special în România este mult mai mare decât în restul Europei. Toți oamenii implicați, de la oficialii europeni până la specialiștii din România, sunt de acord cu acest lucru.

Diferențele de opinii apar în momentul în care se trece de la aceste remarci generale la evaluarea exactă a habitatelor și speciilor prezente în Anexele Directivelor UE - Habitate și Păsări.

Pentru a promova capitalul natural al țării noastre ca o componentă importantă a patrimoniului natural european este necesar să existe în primul rând o inventariere a biodiversității conform criteriilor UE.

Plecând de la realitatea că biodiversitatea României nu a fost încă suficient studiată conform clasificării europene a habitatelor, este imperios necesară atât alocarea și atragerea de fonduri pentru această activitate cât și aportul tuturor factorilor implicați în inventarierea biodiversității (institute de cercetare, ONG-uri, diferite persoane resursă...).

Astfel România își va putea definitiva până în 2007 lista viitoarelor situri Natura 2000. Aceste situri vor atrage resursele interne sau de la Uniunea Europeană, necesare conservării naturii în spiritul dezvoltării durabile a acestora.

Prin implementarea cu succes a Rețelei Natura 2000 pe o suprafață conformă cu valoarea biodiversității în România, vom asigura premisele dezvoltării durabile bazată pe resursele și serviciile unui capital natural valoros al țării noastre.

Trebuie știut că într-un sit Natura 2000 nu vor fi eliminate cu orice preț activitățile economice. Sunt încurajate activitățile tradiționale și "prietenose mediului" pentru care se pot primi compensații de la Uniunea Europeană sau bugetul statului.

Recunoașterea ca sit Natura 2000 a unei anumite arii înseamnă includerea acesteia în singura rețea teritorială de interes comunitar din Europa, ceea ce duce la promovarea și dezvoltarea întregii regiuni din jurul sitului respectiv.

Declararea unui sit Natura 2000 nu schimbă regimul de proprietate al terenurilor respective, astfel încât este necesar un **parteneriat pentru conservare** între toți factorii care au în proprietate sau administrare astfel de arii.

Autorități ale statului, administrația publică locală, ONG-uri, sectorul privat, proprietari sau cetățeni va trebui să fim conștienți de rolul pe care îl are Rețeaua Natura 2000 în dezvoltarea durabilă a României și în conservarea patrimoniului natural pentru generațiile viitoare.

Un prim pas pentru un parteneriat viabil în implementarea Rețelei Natura 2000 în România a fost făcut de ONG-urile de conservarea naturii care și-au unit forțele în cadrul Coaliției ONG Natura 2000 România.

Coaliția colaborează de asemenea cu autoritatea privind implementarea Rețelei Natura 2000 în România – Guvernul României prin Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, Direcția de Conservare a Diversității Biologice și Biosecuritate.

Vă așteptăm alături de noi pentru implementarea cu succes a Rețelei Natura 2000 în România.

Coaliția ONG Natura 2000 România

B-dul Mărăști 61, 326 - 328, sector 1, București, 021 224 40 44, 021 224 40 49, coalitiaONG@natura2000.ro, www.natura2000.ro/coalitiaONG

